

різних рівнях магістральних вулиць і доріг, наводиться нова характеристика, як то потужність трафіку з урахуванням коефіцієнту зменшення швидкості при зміні смуг руху.

Ключові слова: трафік, дорожній потенціал, інтенсивність, швидкість, щільність, інерційність, кількість потоку, потужність, автомагістраль.

Гук В.И. ПРИНЦИП ОБОБЩЕННОГО ПОТЕНЦИАЛА И МОЩНОСТИ ПОЛОС

DOI: 10.29295/2311-7257-2018-94-4-18-21
УДК - 72.012

Комаров М.О.

*Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури
(вул. Вознесенський узвіз, 20, Київ, 04053; e-mail: mykhailo.komarov@gmail.com;
orcid.org/0000-0002-7977-7095)*

МОРФОЛОГІЯ АРХІТЕКТУРИ В'ЇЗНИХ ДОМІНАНТ КІНОСТУДІЙ

У статті порівнюються та узагальнюються результати морфологічного аналізу в'їзних домінант кіностудій, визначаються їх образно-пластичні та структурні характеристики.

Ключові слова. Кіностудія, в'їзна домінанта, композиція, аналіз.

Постановка проблеми. Кіностудії – це складні, багатокомпонентні комплекси споруд, що мають власну внутрішню містобудівну організацію, яка потребує дотримання певних правил — зокрема таких, як наявність в'їзних домінант. Ці об'єкти часто є частиною візуальної айдентики студії, тому, для виявлення можливих спільних композиційних рис та суб'єктивних особливостей художньої цінності, існує необхідність проведення їх композиційного аналізу.

Актуальність дослідження. Дана наукова розвідка узагальнює типи композиційної побудови в'їзних домінант кіностудій.

Новизна наукового дослідження полягає у висвітленні питань поглибленого розуміння цілісності та композиційних особливостей комплексу будівель кіностудій.

Викладення основного матеріалу.

Відомим є факт, що перші кіностудії переважно вміщувалися в одній споруді,

ДВИЖЕНИЯ УЛИЦ И ДОРОГ НА ПЕРЕСЕЧЕНИЯХ В РАЗНЫХ УРОВНЯХ. В качестве общего критерия, что определяет пропускную способность типов пересечений в разных уровнях магистральных улиц и дорог приводится новая характеристика, как то мощность трафика с учетом коэффициента уменьшения скорости при изменении полос движение.

Ключевые слова: траффик, дорожній потенціал, інтенсивність, швидкість, щільність, інерційність, кількість потоку, потужність, автомагістраль.

тому наявність окремих об'єктів типу воріт не була обов'язковою. Назву або логотип компанії розміщували, як правило, на головному фасаді споруди. (рис. 1) [8].

Рис. 1. Студія Твікенхам, Велика Британія

Пізніше, з розбудовою студій, збільшенням парку приміщень та їхнього функціонального наповнення, з'явилась потреба в ізолюванні території, і, як наслідок, виникли входні та в'їзні елементи, які часто набували домінантних рис. 1.

За наявною класифікаційною системою існують 13 основних чинників, що визначають зовнішній вигляд та структуру

будь-яких архітектурних форм. З них лише п'ять є актуальними для аналізу вхідних елементів та форм:

- естетичний;
- конструктивний;
- нормативний;
- технологічний;
- ергономічний.

Попри неодноразовість створення в'їзних домінант на різних кіностудіях світу, географічне розташування, більшість з них (ворота, отвори, проїзди) можна поділити на два типи: накриті та ненакриті. Останні в свою чергу можна поділити на одинарні та подвійні (рис. 2).

Рис. 2. В'їзні домінанти кіностудій

До накритих одинарних в'їзних домінант ми відносимо будь-які ворота, які мають перекриття. Накритий подвійний їх різновид має схожу структуру, однак тут має бути додаткова опора, якою може слугувати, як не несучий конструктивний елемент, так і функціонально навантажений елемент типу кабіни охорони. Як у накритих одинарних, так і у ненакритих домінантах такі кабіни можуть бути суміщені з опорною стійкою воріт.

Ненакриті ворота кіностудій є достатньо поширеними на невеликих студіях. Цікавою особливістю таких в'їзних домінант є наявність на багатьох з них ліхтарів на опорах, до яких власне кріпиться конструкція воріт (рис. 3).

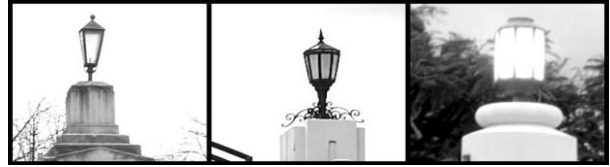

Рис. 3. Ліхтарі на воротах кіностудій

Старі українські кіностудії найчастіше мають саме ненакритий тип воріт (кіностудія ім. О. Довженка, Одеська та Ялтинська кіностудії), водночас нові комплекси кіновиробництва, збудовані після 1990-х років, мають ворота накритого одинарного типу. Так, київська студія Film.ua отримала металеву конструкцію з радіальною формою накриття, у яку вписана назва компанії (рис. 4).

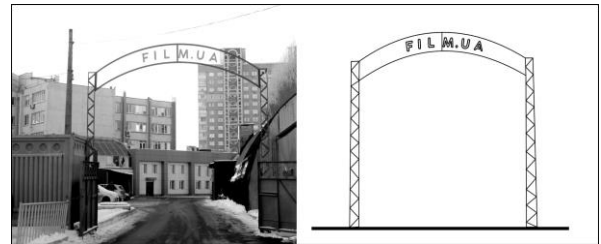

Рис. 4. Студія Film.ua

Victoriaia Film Studios, що знаходиться під Києвом, має достатньо незвичайну в'їзну домінанту, яку формально можна віднести до накритого одинарного типу (рис. 5) [9]. Однак, такі ворота є скоріше винятком, який сформувався під впливом візуального бренду студії Disney.

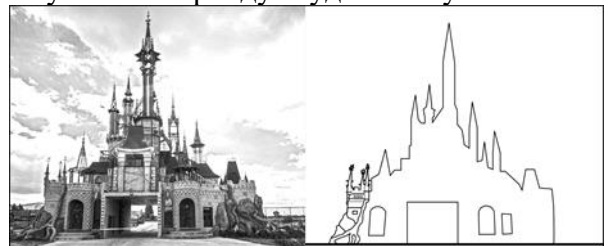

Рис. 5. Victoriaia Film Studios

Поділ в'їзних домінант на накриті і ненакриті є достатньо умовним. Слід враховувати, що багато студій мають кілька воріт, які відносяться до різних типів. Такий спрощений поділ необхідний для вивчення досліджуваного питання.

Автором виділено базовий набір рис, властивих більшості в'їзних домінант, а саме:

- Симетричність відносно вертикальної осі (рис. 6).
- Наявність криволінійних елементів у вигляді арок еліпсоїдного або циркульного характеру, чи їх частин;
- Явно виражена статичність.

Звісно, по кожній з позицій бувають виключення.

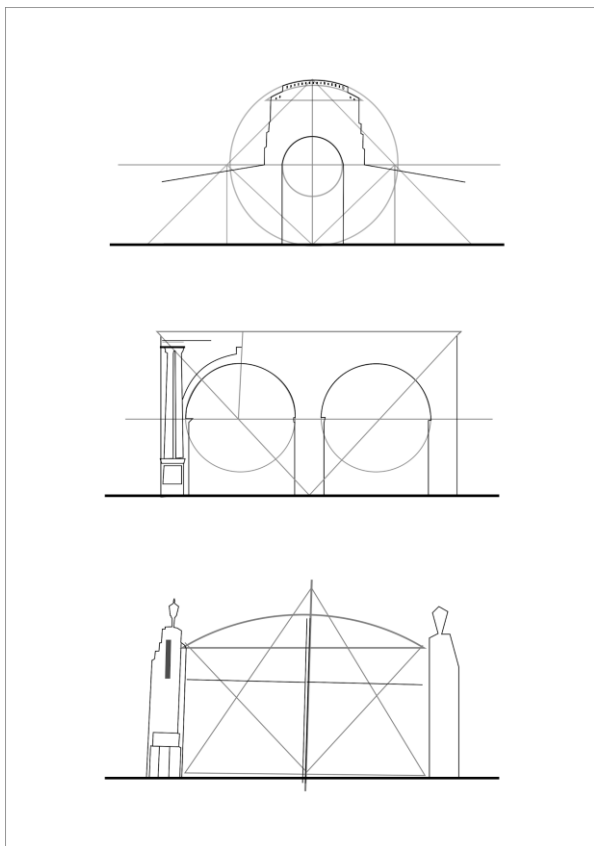

Рис. 6. Симетричність воріт відносно вертикальної осі

Ненакриті в'їзні домінанти виглядають природньо масштабнішими до людини. Натомість, накриті мають значно більшу висоту: в межах двох-трьох ширин отвору. Це пояснюється технологічною необхідністю транспортувати різні за габари-

тами вантажі. Не менш важливою є художньо-виразна складова, яка досягається засобами масивності, монументальності, легкості тощо і надає споруді різноманітні емоційні властивості.

Висновки. На сьогодні кіностудії є мало дослідженими комплексами в архітектурній теорії. Якщо технологічно вивірених шлях будівництва такого об'єкта не викликає питань, то його художня складова часто виступає предметом дискусії. Крім того, існує фактор роздільного в часі спорудження всіх частин студій, що іноді розтягувався на десятиліття. Тому важко порівнювати цілі комплекси студій, натомість є сенс досліджувати їх окремі частини. Так, у даній статті зроблено спробу структурувати та узагальнити світовий досвід створення в'їзних домінант кіностудій. Сформульовано їх класифікаційні ознаки та виділено основні типи та підтипи. Такий поділ дозволяє краще зрозуміти композиційну морфологію форми домінант, що має спростити подальше науково-мистецьке вивчення матеріальних об'єктів архітектурно-природного середовища.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Алейніков М. Структура сучасної кіностудії / М. Алейніков. // Радянське кіно. – 1936. – №6. – С. 41–48.
2. Гарбер Й. Про технічну базу київської кіностудії / Й. Гарбер. // Радянське кіно. – 1936. – №12. – С. 34–37.
3. Гарбер Й. Фортеця кіно / Й. Гарбер. // Кіно. – 1927. – №5 (17). – С. 4–5.
4. До реконструкції одеської кіностудії [у 1936-1938рр.]. // Радянське кіно. – 1936. – №8. – С. 50.
5. Історія становлення та розвитку кінопромисловості в Україні. // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2014. – №1. – С. 97–100.
6. Костроменко В. В. Очерки истории Одесской киностудии / Вадим Васильевич Костроменко. – Луцк: ЧАО "Волинская областная типография", 2017. – 300 с. – (2).
7. Фердман Ю. В. Проектирование и строительство киностудий / Ю. В.Фердман. // Архитектура СССР. - 1959. - №2.
8. Twickenham Studios Photo BFI [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www>.

twickenhamstudios.com/about-us/our-history/.

9. Victoria Film Studios: фантастична кіно-студія під Києвом [Електронний ресурс] // FAQ IN DECOR – Режим доступу: <http://faqindecor.com/ua/victoria-film-studios-fantasticheskaya-kinostudiya-pod-kiyevom/>.

Комаров М. МОРФОЛОГИЯ АРХИТЕКТУРЫ ВЪЕЗДНЫХ ДОМИНАНТ КИНОСТУДИЙ. В статье сравниваются и обобщаются результаты морфологического анализа въездных доминант киностудий, определяются их образно-пластические и структурные характеристики.

Ключевые слова. Киностудия, въездная доминанта, композиция, анализ.

Komarov M. MORPHOLOGY OF THE ARCHITECTURE OF THE FILM STUDIOS' ENTRANCES. In the article, the results of the morpho-

logical analysis of the entrance dominants of film studios are compared and updated, their figurative-plastic and structural characteristics are determined.

Today, there is a lack of understanding of film studios in architectural theory. The technologically verified way of building such an object does exist, but its artistic components are the subject of discussion. It is difficult to compare are the studios because of their different periods of constructing, instead it makes sense to explore their individual parts. Thus, in this article attempt is made to structure and generalize the world experience of creation of entrance dominants of film studios. Author formulated their classification features and highlighted the main types and subtypes. Such a division allows to better understand the compositional morphology of the dominant forms, which should facilitate further scientific and artistic study of material objects of the architectural and natural environment of film studios.

Keywords. Film studio, entry dominant, composition, analysis.

DOI: 10.29295/2311-7257-2018-93-3-21-31
УДК 711.451

Ладигіна І. В., Руденко А. О.

*Харківський національний університет будівництва та архітектури
(вул. Сумська, 40, Харків, 61002, e-mail: irina.lad.irina2017@gmail.com;
orcid.org/0000-0001-8370-5783; orcid.org/0000-0001-5416-7309)*

ІСТОРИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ СКЛАДОВОЇ В СТРУКТУРІ МІСТА СУМИ

Сьогодні місто Суми – обласний центр на північному сході України, типове поселення з індустріальною спеціалізацією радянського періоду, як і всі населені пункти нашої держави, поступово переходить до постіндустріальної економіки. В таких умовах суттєвих змін, в першу чергу, зазнають виробничі території – вони можуть частково або повністю втрачати свою традиційну функцію, деградувати, і, як наслідок, потребують уваги до їх перспективної життєдіяльності. Вивчення основних історичних етапів формування функціонально-планувальної структури міста Суми, і її виробничої складової, дозволяє робити припущення щодо відновлення таких територій в новому функціонально-планувальному статусі.

Ключові слова: постіндустріальний розвиток, постіндустріальна економіка, деградація виробничих територій, особливості історичного розвитку.

Вступ. В сучасних умовах становлення постіндустріального суспільства, в Україні функціонально-планувальна організація великих міст зазнає суттєвих змін. Спостерігається перенесення акценту з виробничої сфери діяльності, що протягом багатьох десятиліть виступала основою містоутворюючої бази поселень, на розвиток третинного та четвертинного секторів економіки. В таких умовах, в першу чергу,

саме промислові території в структурі міста можуть втрачати традиційну функцію, деградувати, і, як наслідок, потребувати уваги щодо їх реабілітації.

Як відомо, виробнича складова в її структурному та територіальному вираженні складалася не одне десятиліття, і в кожному місті має свої особливості – функціональну спеціалізацію, формування у ви-